

קיג:

כל הבשר פרק שמיני חולין

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

(א) וקדשין מה וישיב
(ב) ומכר לקמן קטל
(ג) ולקמן קדש קטל ויעיל
(ד) וקדשין מה וישיב
(ה) וקדשין מה וישיב
(ו) וקדשין מה וישיב
(ז) וקדשין מה וישיב
(ח) וקדשין מה וישיב
(ט) וקדשין מה וישיב
(י) וקדשין מה וישיב
(יא) וקדשין מה וישיב
(יב) וקדשין מה וישיב
(יג) וקדשין מה וישיב
(יד) וקדשין מה וישיב
(טו) וקדשין מה וישיב
(טז) וקדשין מה וישיב
(יז) וקדשין מה וישיב
(יח) וקדשין מה וישיב
(יט) וקדשין מה וישיב
(כ) וקדשין מה וישיב
(כא) וקדשין מה וישיב
(כב) וקדשין מה וישיב
(כג) וקדשין מה וישיב
(כד) וקדשין מה וישיב
(כה) וקדשין מה וישיב
(כו) וקדשין מה וישיב
(כז) וקדשין מה וישיב
(כח) וקדשין מה וישיב
(כט) וקדשין מה וישיב
(ל) וקדשין מה וישיב

תורה אור הש"ס

1. ואת עירת גדי העזים
והזכר בו כי יתלדה אבי
הקדש צאצאיה
בראשית כו טו
2. ושמור את משמרתו
ולא ישאור עליו חטא
ויתור בו כי יתלדה אבי
הקדש צאצאיה ויקרא כב ט

נציון הש"ס

בש"ס אבינו במיתא
שנאמר ע"י יצחק דף 5
ע"ה רש"י ד"ה מרומה
טעמה ונענין דף 5 ע"ה
בש"ס ד"ה דלגל מיתא
ע"ה וי"ל לטע דף קא
ע"ה וי"ל לטע ד"ה נעטמא
ולא מיתא ד"ה דפיה
ובש"ס רש"י ד"ה
ורב"ה וי"ל שש"ס
ובש"ס ע"י ד"ה דף קא
בש"ס ד"ה משום ר"י

מוסף רש"י

ובל שני בחובין הבאין
באחד אין מלמד
מכלל כתיב אחד ונמנול
כולה מיתא (פדוש' כד)
מדיבור כתיב ללמד ולא
ילמד מחבריה שני מיתא
דוקא ה"ל קאמר ופשוט
מה.

כאן. פירש לך הכתוב שגדי זה מעזים היה: שאם לא פירש יש במשמע אף שגד זהמה מדליטטריך ביה לפרוש: ויולף. גזירה שזה מיתא מה גדי האמור כאן עזים אף גדי האמור בכשר וחלב עזים הוא: פרי מיעוטי כפיני. ה"ל דכתיב בכל חד מיעוטה הוא:

אמר שמואל. קרא ימירא כתיב לדרשה ודרשין להו. ולקמן פריך תלתא קראי כתיבי ושמואל שיתא דרש: לרבות אס החלב. שאם בשל קלב כקלב ואכלו עזר משום חלב ומשום בשר בחלב: אס הפסח. שאם בשל בשר בנלה בחלב ואכלו עזר משום בשר בחלב ואף על גב דבעלמא אין איסור חל על איסור וכן הרי קדמו איסור חלב ואיסור נבלה לאיסור בשר בחלב אלא קרא ורבינו: להוסיף אס העמשה. בשר בהמה טמאה בשל אפילו בחלב בהמה טהורה: ולא בחלב זכר. שהיה לו חלב מועט מן הדדים כגון אס נשתנה והיו לו דדים: ולא בחלב שחוטט. דלמו משמע הרחוק להיות אס ולא משמעותי. **בחלב אמו.** משמע שלא נאסר חלב אלא ממין שנאסר בשר וגדי הא ימירא ביה כל בהמה טהורה ולא טמאה הלכך חלב כגדי דהא אמו כתיב וקא משמע חלב טמאה אפילו הכשר טהור: איסור חל על איסור. אי ששעמי גרסא ליה והכי פירשו איסור חל על איסור ולא אנטריך קרא לא לחלב ולא לתמא: מחד קרא. כלומר מההוא קרא דאחא לגופיה נפקי דאם בשל חלב או בשר נבלה בחלב אף הם בשממע. וקשיא לי הא דאמרין לקמן בפירקין (דף קטז). לרש"י משום דאית ליה איסור חל על איסור מיתא ליה כולה תלתא גדי לדרשה ואמרין חלב ומתא לא לריבי קרא והכא לשמואל נמי דאית ליה איסור חל על איסור אמרין חלב ומתא מחד קרא נפקי ולא מיתא כולה אלא חלב. ונראה דבעי דלא גרסין להאי קסבר שמואל איסור חל על איסור אלא הכי גרסין חלב ומתא מחד קרא נפקי כו' דכולה תלתא גדי מיתא לדרשה דהוה ליה למיכתב לא תבשל בחלב אמו כל מי שיש לו חלב אס בהמה חל על חלב ומתא לאשמועין שהיא איסור חל על איסור ודא מין גדי הוה מיתא ומתא מחד לשלל וחד למעוטי טמאה ולקמן נמי בשמעתין אמרין שאני הכא קשיא ליה דמדדני שמואל חלב ומתא אלא איסור חל על איסור: דס ושליא לא בעי קרא למעוטינהו דהא לאו גדי ניהו ומיהא תמי לאיסורא: ומסו זו. באוכל תרומה בטומאת גופו כתיב דהא לעיל מיתא כתיב איש איש מורע וגו'. פרע לו כו'. אלא לא אית איסור טומאת הגוף שהוא במיתא בדי שמי וחייל לאיסור טומאת תרומה ועומדת עליו באיסור עשה דמפרש צינמות כפ' הערל (עב): מכשעריך תאכלנו הטמא והטהור (דברים טו) דמשמע עמא וטהור אוכלין בקערה אחת בשר פסולי המוקדשין לאחר פדיון דאין בהן איסור טומאה וכתיב תאכלנו ליה ולא לאחר כלומר בזה התרתי לטהור לאכול עם הטמא ואע"פ שאוכל בשר טמא שנותר לאכול פסולי המוקדשין בין בטומאת הגוף ובין בטומאת עמלן אכל בתרומה לא התרתי לך לאכול בטומאת עמלן ולאו הכא מכלל עשה עשה. אכל אוכל תרומה בטומאת הגוף מפרש בו לא תעשה דכתיב (ויקרא כג) בקדשים לא יאכל וכתיב בתריה וזה השמט וטהר ואחר יאכל וגו' ומוקמין ליה בתרומה צינמות (דף עב): ה"ל בעלמא סבר שמואל איסור חל על איסור ושאני הכא דגלי רחמנא ומסו בו כי יתלדו ואכ"ל בעלמא קסבר אין איסור חל על איסור ושאני הכא דרבי רחמנא גדי. ולשון ששעמי קשיא לי כיון דחד לגופיה הי רבי וחי מיתא והא דרשינו: הא דרביא רבי אלאעור מימיו דר' אלאעור בחורבן היה (גיטין דף טו). מתלמדי רבן יוחנן בן זכאי ושמואל מדורות האחרונים היה בסוף שטמיו דרבי: שלא סניקס. לא ילדה מעולם ויש לה חלב כשהיא קרובה למי ילדה מי דייקין אמו שהיתה אמו כבר אז לא: חד אמר לוקס. קס"ד דלאכילה קאמר והס"ל התרו בו משום בשר בחלב: אין איסור חל על איסור. ולא נפיק מקרא דלגופיה וקרא ימירא לית לן לריבי דליכא ליתמר חד לרביי שלל אלא דחד איסור הוא דליכא יחד למעוטי שליח אלא דלא ס"ל פירשא הוא וכעני קרא למעוטי דלילו למעוטי דס ועומאה לא אנטריך דכיון דאין איסור חל על איסור מיהא מיתא לן דלימכרו דבעי למעוטינהו: כי פליגי אכשול. שהרי החלב וכל שאר איסורין לא נאסרו לבשל אלא בשר בחלב הלכך גבי בשול אין כאן אלא איסור בשר בחלב: ומר

כאן. פירש לך הכתוב שגדי זה מעזים היה: שאם לא פירש יש במשמע אף שגד זהמה מדליטטריך ביה לפרוש: ויולף. גזירה שזה מיתא מה גדי האמור כאן עזים אף גדי האמור בכשר וחלב עזים הוא: פרי מיעוטי כפיני. ה"ל דכתיב בכל חד מיעוטה הוא:

אמר שמואל. קרא ימירא כתיב לדרשה ודרשין להו. ולקמן פריך תלתא קראי כתיבי ושמואל שיתא דרש: לרבות אס החלב. שאם בשל קלב כקלב ואכלו עזר משום חלב ומשום בשר בחלב: אס הפסח. שאם בשל בשר בנלה בחלב ואכלו עזר משום בשר בחלב ואף על גב דבעלמא אין איסור חל על איסור וכן הרי קדמו איסור חלב ואיסור נבלה לאיסור בשר בחלב אלא קרא ורבינו: להוסיף אס העמשה. בשר בהמה טמאה בשל אפילו בחלב בהמה טהורה: ולא בחלב זכר. שהיה לו חלב מועט מן הדדים כגון אס נשתנה והיו לו דדים: ולא בחלב שחוטט. דלמו משמע הרחוק להיות אס ולא משמעותי. **בחלב אמו.** משמע שלא נאסר חלב אלא ממין שנאסר בשר וגדי הא ימירא ביה כל בהמה טהורה ולא טמאה הלכך חלב כגדי דהא אמו כתיב וקא משמע חלב טמאה אפילו הכשר טהור: איסור חל על איסור. אי ששעמי גרסא ליה והכי פירשו איסור חל על איסור ולא אנטריך קרא לא לחלב ולא לתמא: מחד קרא. כלומר מההוא קרא דאחא לגופיה נפקי דאם בשל חלב או בשר נבלה בחלב אף הם בשממע. וקשיא לי הא דאמרין לקמן בפירקין (דף קטז). לרש"י משום דאית ליה איסור חל על איסור מיתא ליה כולה תלתא גדי לדרשה ואמרין חלב ומתא לא לריבי קרא והכא לשמואל נמי דאית ליה איסור חל על איסור אמרין חלב ומתא מחד קרא נפקי ולא מיתא כולה אלא חלב. ונראה דבעי דלא גרסין להאי קסבר שמואל איסור חל על איסור אלא הכי גרסין חלב ומתא מחד קרא נפקי כו' דכולה תלתא גדי מיתא לדרשה דהוה ליה למיכתב לא תבשל בחלב אמו כל מי שיש לו חלב אס בהמה חל על חלב ומתא לאשמועין שהיא איסור חל על איסור ודא מין גדי הוה מיתא ומתא מחד לשלל וחד למעוטי טמאה ולקמן נמי בשמעתין אמרין שאני הכא קשיא ליה דמדדני שמואל חלב ומתא אלא איסור חל על איסור: דס ושליא לא בעי קרא למעוטינהו דהא לאו גדי ניהו ומיהא תמי לאיסורא: ומסו זו. באוכל תרומה בטומאת גופו כתיב דהא לעיל מיתא כתיב איש איש מורע וגו'. פרע לו כו'. אלא לא אית איסור טומאת הגוף שהוא במיתא בדי שמי וחייל לאיסור טומאת תרומה ועומדת עליו באיסור עשה דמפרש צינמות כפ' הערל (עב): מכשעריך תאכלנו הטמא והטהור (דברים טו) דמשמע עמא וטהור אוכלין בקערה אחת בשר פסולי המוקדשין לאחר פדיון דאין בהן איסור טומאה וכתיב תאכלנו ליה ולא לאחר כלומר בזה התרתי לטהור לאכול עם הטמא ואע"פ שאוכל בשר טמא שנותר לאכול פסולי המוקדשין בין בטומאת הגוף ובין בטומאת עמלן אכל בתרומה לא התרתי לך לאכול בטומאת עמלן ולאו הכא מכלל עשה עשה. אכל אוכל תרומה בטומאת הגוף מפרש בו לא תעשה דכתיב (ויקרא כג) בקדשים לא יאכל וכתיב בתריה וזה השמט וטהר ואחר יאכל וגו' ומוקמין ליה בתרומה צינמות (דף עב): ה"ל בעלמא סבר שמואל איסור חל על איסור ושאני הכא דגלי רחמנא ומסו בו כי יתלדו ואכ"ל בעלמא קסבר אין איסור חל על איסור ושאני הכא דרבי רחמנא גדי. ולשון ששעמי קשיא לי כיון דחד לגופיה הי רבי וחי מיתא והא דרשינו: הא דרביא רבי אלאעור מימיו דר' אלאעור בחורבן היה (גיטין דף טו). מתלמדי רבן יוחנן בן זכאי ושמואל מדורות האחרונים היה בסוף שטמיו דרבי: שלא סניקס. לא ילדה מעולם ויש לה חלב כשהיא קרובה למי ילדה מי דייקין אמו שהיתה אמו כבר אז לא: חד אמר לוקס. קס"ד דלאכילה קאמר והס"ל התרו בו משום בשר בחלב: אין איסור חל על איסור. ולא נפיק מקרא דלגופיה וקרא ימירא לית לן לריבי דליכא ליתמר חד לרביי שלל אלא דחד איסור הוא דליכא יחד למעוטי שליח אלא דלא ס"ל פירשא הוא וכעני קרא למעוטי דלילו למעוטי דס ועומאה לא אנטריך דכיון דאין איסור חל על איסור מיהא מיתא לן דלימכרו דבעי למעוטינהו: כי פליגי אכשול. שהרי החלב וכל שאר איסורין לא נאסרו לבשל אלא בשר בחלב הלכך גבי בשול אין כאן אלא איסור בשר בחלב: ומר

אלא דאמר ראמר שני בתוכים כו'. טועה כתיב אלא כל הנהו דרביה חשיב להו כחד וכן הנהו דיהודה כחד: עזים העזים. (ספרי) דכדא מיעוטה סני וכן לקמן בסוף פירקין קסבר שמואל איסור חל

(דף קי): גבי תרומת הדשן: ע"ל איסור. בתנא מוחק בקווערס וזת הגירסא דלחיי קאמר דקסבר שמואל איסור חל על איסור ודא הוה ס"ל בעלמא דאין איסור חל על איסור אלא הוה יליף מהכא לא הוה מפיק חלב ומתא תרומיהו מחד קרא אלא הוה מוקי קרא דדמיא ולמאי דמשני בסמוך דבעלמא קסבר אין איסור חל על איסור נפקי תרומיהו מחד קרא דפירש בקווערס משום דתרומיהו מין גדי הס: דם דאז גדי הוא. ואם תאמר מכל מקום לא אמעטי אלא מגדי וי"ל דאפילו לא הוה כתיב אלא לא תבשל בשר בחלב אמו הוה ממעטינן דס דלא יקרי בשר דלאמר בפ' כל שעה (פסחים דף כג): כשהתורה נבלה היא וכלמה וגידה והתורה אכל דמה לא קלמנה שומרה דלאו ככלל נבלה היא: ושאני הכא דרבי רחמנא גדי. אי לאו גדי לא הוה יליפין שיחול איסור בשר בחלב על איסור חלב דאמרין סוף פירקין גיד הנשה (לעיל דף קג). יבא איסור נבלה ואיסור טרפה ויחול על איסור חלב דשאני נבלה דמעמאה וטרפה נמי משום דמחיים דכ"ג אמרין צוזחיים פרק מטאת הסוף (דף עג). והא דלאמר בפ' גיד הנשה (לעיל דף קג). דליסור טרפה חל על איסור אבד מיד דהוה לאיסור חלב אע"פ דאזכר מן המי מטמא מ"מ כיון דחלב נכרת ואפ"ה חיל עליה כל שכן אלאר מן המי: מין

דרבי רחמנא גדי ואיבעית אימא הא רידיה הא דרביה כעא מיתא רב אחריב בר אמי **מרב המבשל בחלב גדי** שלא הניקה מהו א"ל מראיצטריכא לשמואל למימר בחלב אמו ולא בחלב זכר וזכר הוא דלא אית לכולל אם אבל האי כיון דבא לכולל אם אסור אחמור המבשל חלב בחלב רבי אמי ורבי אסי חד אמר לוקה וחד אמר אינו לוקה לימא כהא קמיפלגי דמ"ל לוקה קסבר איסור חל על איסור ובא דאמר אינו לוקה קסבר אין איסור חל על איסור לא רב"ע אין איסור חל על איסור "אאכילה רב"ע לא פליגי דלא לקי כי פליגי אבשול מ"ל לוקה חל איסורא הוא ומ"ל אינו לוקה להכי אפקה רחמנא לאכילה בלשון ביטול כיון דסופיו להביא במשמע גדי אף על גב דעלמא דלעיל ומדכח גדי לדרשה אית חד לחלב ומתא לאשמועין שהיא איסור חל על איסור ודא מין גדי הוה מיתא ומתא מחד לשלל וחד למעוטי טמאה ולקמן נמי בשמעתין אמרין שאני הכא קשיא ליה דמדדני שמואל חלב ומתא אלא איסור חל על איסור: דס ושליא לא בעי קרא למעוטינהו דהא לאו גדי ניהו ומיהא תמי לאיסורא: ומסו זו. באוכל תרומה בטומאת גופו כתיב דהא לעיל מיתא כתיב איש איש מורע וגו'. פרע לו כו'. אלא לא אית איסור טומאת הגוף שהוא במיתא בדי שמי וחייל לאיסור טומאת תרומה ועומדת עליו באיסור עשה דמפרש צינמות כפ' הערל (עב): מכשעריך תאכלנו הטמא והטהור (דברים טו) דמשמע עמא וטהור אוכלין בקערה אחת בשר פסולי המוקדשין לאחר פדיון דאין בהן איסור טומאה וכתיב תאכלנו ליה ולא לאחר כלומר בזה התרתי לטהור לאכול עם הטמא ואע"פ שאוכל בשר טמא שנותר לאכול פסולי המוקדשין בין בטומאת הגוף ובין בטומאת עמלן אכל בתרומה לא התרתי לך לאכול בטומאת עמלן ולאו הכא מכלל עשה עשה. אכל אוכל תרומה בטומאת הגוף מפרש בו לא תעשה דכתיב (ויקרא כג) בקדשים לא יאכל וכתיב בתריה וזה השמט וטהר ואחר יאכל וגו' ומוקמין ליה בתרומה צינמות (דף עב): ה"ל בעלמא סבר שמואל איסור חל על איסור ושאני הכא דגלי רחמנא ומסו בו כי יתלדו ואכ"ל בעלמא קסבר אין איסור חל על איסור ושאני הכא דרבי רחמנא גדי. ולשון ששעמי קשיא לי כיון דחד לגופיה הי רבי וחי מיתא והא דרשינו: הא דרביא רבי אלאעור מימיו דר' אלאעור בחורבן היה (גיטין דף טו). מתלמדי רבן יוחנן בן זכאי ושמואל מדורות האחרונים היה בסוף שטמיו דרבי: שלא סניקס. לא ילדה מעולם ויש לה חלב כשהיא קרובה למי ילדה מי דייקין אמו שהיתה אמו כבר אז לא: חד אמר לוקס. קס"ד דלאכילה קאמר והס"ל התרו בו משום בשר בחלב: אין איסור חל על איסור. ולא נפיק מקרא דלגופיה וקרא ימירא לית לן לריבי דליכא ליתמר חד לרביי שלל אלא דחד איסור הוא דליכא יחד למעוטי שליח אלא דלא ס"ל פירשא הוא וכעני קרא למעוטי דלילו למעוטי דס ועומאה לא אנטריך דכיון דאין איסור חל על איסור מיהא מיתא לן דלימכרו דבעי למעוטינהו: כי פליגי אכשול. שהרי החלב וכל שאר איסורין לא נאסרו לבשל אלא בשר בחלב הלכך גבי בשול אין כאן אלא איסור בשר בחלב: ומר

קב א מ"י פ"ט מה"ל
מחללת אסורות ה"ל
ג ע"ש ע"י ר"י פ"ו ספ"ק
ב:
קב ב ב ד ה מ"י ס"ס
ה"ל 1 טור ט"ז ס"ס
ספ"ק 1:
קד ז מ"י פ"ו הלכות
תומות ה"ל א:
קב ח ט מ"י פ"ט מה"ל
מחללת אסורות
הלכה 1:

רבינו גרשום

ויולף מיתא כו'. מאחר
גדי עזים ולא גדי בשר
בחלב אלא גדי בחלב
אמו: חרי מיעוטי כתיבי
עזים העזים: כלומר מצי
למיתא תרומיהו עזים
למה כתב העזים כאן עזים
אבל במקום אחר שנאמר
אין סתם אפי' פרה ורחל:
גדי לרבות את החלב.
כלומר שאם ביטול חלב
קלבל עובר כלאו: גדי
לרבות את המתא. כלומר
בהמה שפחה מאליה: גדי
לרבות את הרם. כלומר
שאם ביטול דם בחלב
פסול: ולא בחלב זכר.
שיש לו חלב שטע כגון
העזים לפיכך שראו חלב
בזכר: ולא בחלב שחוטט.
כלומר שצוצאין מן הדדים
חלב לאחר שנשחטת:
חלב ומתא מחד קרא
נפקא. כלומר מתחלה היה
חייב בכית' של חלב
משום חלב ביטול חייב
נמי משום בשר בחלב חייב
במה מתחלה היה חייב
משום נבלה בכית' ביטול
חייב משום בשר בחלב
מחד קרא נפקא מחד גדי:
דס ושליא פירשא בעלמא
נינהו. כלומר ולא צריך
קרא לאפוקי: כיון לכוין
טמא שאל תרומה טמאה.
כלומר אם לא היה טמא
ואכל תרומה טמאה עובר
כלאו כדאשכחן והבשר
אשר יצא בכל טמא לא
יאכל וכן בתרומה (ו)
ועכשיו כי נטמא טומאת
הגוף אי איסור חל על
איסור לית איסור מיתא
ולחיל על איסור לאו:
שאני הכא דגלי רחמנא
גדי. כלומר לרבות החלב
והמתא: הא רידיה הא
דרביה. כלומר רידיה
(ספרי) אין איסור חל
על איסור:

(א) צינמות דף ע"ג ספ"ק
דבתרומה טמאה ליל איסור
לא: קא איסור עשה וע"ה
כש"ל ד"ה מה שאין כן
בתרומה וצמ"ס ס"ס ד"ה
ואתכן ע"ה.

